

Rýchlostné komunikácie

Nové cesty sú stále rovnejšie, viacpruhovejšie a rýchlejšie. Prestávajú sa kľukatíť od mesta k mestu, od dediny k dedine kopírujúc riekou a obchádzajúc kopec s kalváriou. Šinú si to naprieč poľami, lúkami, lesmi a riekami. V ryhách a viaduktoch. Výhľady z nich na mestá a dediny obmedzujú viac či menej vizuálne zvládnuté zelenkasté a hnedkasté steny, ktoré na druhej strane nesporne plnia svoju akustickú funkciu. Krajina sa sploštuje do akejsi dva-dé dimenzie čelného pohľadu na zbiehajúci sa asphalt a prúd červených a bielych svetiel. Šofér, prípadne aj so spolujazdcami, tranzitne cestujúci krajinou od východu na západ a potom zas späť, si na nových cestách skrakuje najmä čas za ktorý sa dostane napríklad z bodu B . do bodu B.B. Nieкто bude skôr na porade, prednáške, v čakárni u lekára, na nákupe, na dovolenke, na návšteve alebo jednoducho doma pred svojim televízorom. Na stolík si prinesie plechovku piva alebo koly, desať deka šunky, syr a nejaké pečivo cestou zakúpené v niektorom z hyper- alebo supermarketov, vítajúcich návštevníkov a obyvateľov miest ako kedysi stredoveké vstupné brány. Keby išiel po starej kľukatej ceste, možno by spomalil a zastavil by sa v niektorom z mestečiek alebo v motoreste M. pod hradom H. Dal by si čapovanú kofolu, desiatovú polievku, nejaké hlavné jedlo alebo minútku, k tomu turka prípadne presso s mliekom. Cestou k autu by si kúpil korbáčiky z blízkeho či vzdialeného salaša od zhovorčivej predavačky v drevenom stánku. Medzi vydávaním tovaru a drobných by spolu prešli aktuálne počasie a ceny benzínu. Cesta by bola o štyridsat minút dlhšia ale možno krajšia. Ako hovorieval niektorý z klasikov: "Bola to krajšia aj keď dlhšia cesta". Niekedy človek môže na takých cestách objaviť aj neuveriteľné gastronomické či interiérové delikatesy, kvôli ktorým má chuť sa na miesto vrátiť alebo prípadne aspoň o tom rozprávať svojim známym historicky. Napríklad o vypchanom bažantovi s modrými

očami visiacom zo stropu nad akváriom bez rybičiek a zábudlivom čašníkovi. Keď potom cestuje novu rýchlostnou cestou a vidí známy motorest v diaľke pod kopcom s hradom, aj by sa tam rád zastavil, ale v rýchlosti netuší, kde by mal odbočiť a ako by sa potom dostal naspäť. Zľakne sa, že by zablúdil a zabil trikrát viac času a napokon jeho úvahy skončia pri rade zaparkovaných áut a nákupných vozíkov pred známym hypermarketom. Udržať stravovacie prevádzky mimo hlavných dopravných ťahov zrejme nebude jednoduché a tak sa nám možno zo spektra možností stratí fenomén "hostincov pre pocestných".

Alebo? Alebo sa môže stať, že keď sa naprieč krajinou vybudujú superrovnné cesty pre superrýchle autá minú sa svetové zásoby ropy a medzitým sa nenájde nový adekvátny zdroj pohonných hmôt. Autá sa stanú artefaktmi odpočívajúcimi v zamknutých garážach alebo hrdzavejúcimi pozdĺž chodníkov, v lepšom prípade muzeálnymi exponátmi alebo príbytkami pre domáce zvieratá, ako to bolo vo filme "Slávnosti snežienok". Ľudia začnú chodiť viac peši a na bicykloch. Budú sa vyvíjať supervydizajnované koče na superodpružených podvozkoch, so zabudovaným internetom, ťahané koňmi. Krajina sa stane pre cestovateľa opäť tri-dé. Popri cestách pokvitnú aleje stromov a hostince, ktorých bude nakoniec omnoho viac ako dnes...

LH _ pseudonym Henrieta Ruf

fejton vysielaný v rádiu Devín

2/2011